

Số: 636/2025/QĐST-DS

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 24 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người
Mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 10 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Võ Thị Mỹ Tiên

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thị Thu Phương

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 10 - Thành phố Hồ Chí Minh
tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Dịu Thuý - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 9 năm 2025, tại Tòa án nhân dân Khu vực 10 - Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 548/2025/TLST-DS ngày 18 tháng 6 năm 2025 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 13/2025/QĐST-DS ngày 12 tháng 9 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:**

Ông Nguyễn Thành P, sinh năm: 1977 (Có đơn xin vắng mặt)

Địa chỉ: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Ông Trần Quốc T, sinh năm 1962 (Có đơn xin vắng mặt)

Địa chỉ: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Ông Nguyễn Hùng P1, sinh năm 1967

Địa chỉ: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh (vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

*** Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và bản tự khai, người yêu cầu là ông Nguyễn Thành P trình bày:**

Ông Nguyễn Văn T1, sinh năm 1970 và bà Nguyễn Thị T2, sinh năm 1942 chung sống với nhau có tất cả 04 (bốn) người con gồm: Ông Nguyễn Quốc T, sinh năm 1962 ; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ

Chí Minh; Địa chỉ: HyoGoKen HimeJiShiGoCho MiNo -864-13 Japan; Ông Nguyễn Hùng P1, sinh năm 1967 ; Địa chỉ : số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Bà Nguyễn Thị P2, sinh năm 1972; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Hiện nay đang tại Trung tâm điều dưỡng người bệnh tâm thần thuộc sở y tế Thành phố Hồ Chí Minh; Ông Nguyễn Thành P, sinh năm 1977 ; Địa chỉ: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh. Ngoài ra không còn con chung nào khác.

Ông Nguyễn Văn T1 chết vào ngày 09/02/2015 Giấy chứng tử số 12, quyền số 01/2013 do Ủy ban nhân dân Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 09/02/2013. Bà Nguyễn Thị T2 chết vào ngày 07/8/2023 Trích lục khai tử do Ủy ban nhân dân Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 07/8/2023 số 55/TLKT.

Từ nhỏ bà Nguyễn Thị P2 có triệu chứng bệnh nhẹ đến năm 2020 bị bệnh nặng nói cười liên tục không kiểm soát. Đến ngày 25/9/2003 gia đình chở bà Phượng đến bệnh viện tâm thần địa chỉ: 192 Bến Hàm Tử, Phường 1, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh điều trị bệnh nhân ngoại trú. Ngày 20/8/2019 đến trạm y tế Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Trung tâm y tế Quận 8 điều trị ngoại trú tâm thần. Ngày 05/3/2020 thì vào Trung tâm điều dưỡng người bệnh tâm thần Thủ Đức cho đến nay.

Do đó, ông Nguyễn Thành P là em ruột của bà Nguyễn Thị P2 yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị P2 mất năng lực hành vi dân sự.

**** Theo bản tự khai, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Quốc T trình bày:***

Ông là anh ruột của Nguyễn Thị P2. Cha mẹ của ông T là ông Nguyễn Văn T1, sinh năm 1970 và bà Nguyễn Thị T2, sinh năm 1942 chung sống với nhau có tất cả 04 (bốn) người con gồm: Ông Nguyễn Quốc T, sinh năm 1962; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Địa chỉ: HyoGoKen HimeJiShiGoCho MiNo -864-13 Japan; Ông Nguyễn Hùng P1, sinh năm 1967 ; Địa chỉ : số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Bà Nguyễn Thị P2, sinh năm 1972; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Hiện nay đang tại Trung tâm điều dưỡng người bệnh tâm thần thuộc sở y tế Thành phố Hồ Chí Minh và ông Nguyễn Thành P, sinh năm 1977; Địa chỉ: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh.

Ông Nguyễn Văn T1 chết vào ngày 09/02/2015 Giấy chứng tử số 12, quyền số 01/2013 do Ủy ban nhân dân Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 09/02/2013. Bà Nguyễn Thị T2 chết vào ngày 07/8/2023 Trích lục khai tử do Ủy ban nhân dân Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 07/8/2023 số 55/TLKT. Từ nhỏ bà Nguyễn Thị P2 có triệu chứng bệnh nhẹ đến năm 2020 bị bệnh nặng nói cười liên tục không kiểm soát. Đến ngày 25/9/2003 gia đình chở bà Phượng đến bệnh viện tâm thần địa chỉ: 192 Bến Hàm Tử, Phường 1, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh điều trị bệnh nhân ngoại trú. Ngày 20/8/2019 đến trạm y tế Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Trung tâm y tế Quận 8 điều trị ngoại trú tâm thần. Ngày 05/3/2020 thì vào Trung tâm điều dưỡng người bệnh tâm thần Thủ Đức cho đến nay. Nay ông Nguyễn Thành P là em ruột của bà Nguyễn Thị P2 yêu cầu

Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị P2, sinh năm: 1972; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự để bổ túc hồ sơ hành chính.

Ông Nguyễn Quốc T là anh trai của bà Nguyễn Thị P2 thông nhất yêu cầu của ông Nguyễn Thành P yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị P2, sinh năm: 1972; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Hùng P1, sinh ngày 22/9/1967. Ông Nguyễn Thành P là em ruột của ông P nộp đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Hùng P1, sinh ngày 22/9/1967, địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh. Toà án nhân dân Khu vực 10 – Thành phố Hồ Chí Minh thụ lý số 557/2025/TLST-DS ngày 18/6/2025 và Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2025/QĐST- DS ngày 09/9/2025.

Tại phiên họp hôm nay, người yêu cầu là ông Nguyễn Thành P và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Quốc T có đơn xin vắng mặt.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 10 - Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp phát biểu:

Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp, Thẩm phán đã tiến hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong việc giải quyết đơn yêu cầu.

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự được thực hiện các quyền và chấp hành đúng các quy định của pháp luật về tố tụng.

Về nội dung: Đề nghị Toà án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Thành P, tuyên bố bà Nguyễn Thị P2 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 10 - Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

- Xét đơn yêu cầu của ông Nguyễn Thành P, xác định đây là việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 10 – Thành phố Hồ Chí Minh được quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và Nghị quyết 81/2025/UBTVQH15 ngày 27/6/2025 về việc thành lập Toà án nhân dân cấp tỉnh, Toà án nhân dân khu vực, quy định về thẩm quyền phạm vi lãnh thổ của Toà án nhân dân khu vực. Việc dân sự thuộc trường hợp Viện kiểm sát nhân dân tham gia phiên họp theo khoản 2 Điều 21 và khoản 1 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự: Ông Nguyễn Thành P là em ruột của bà Nguyễn Thị P2 nên có quyền yêu cầu tuyên bố

bà Nguyễn Thị P2 mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về thủ tục mở phiên họp vắng mặt người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Tòa án đã tổng đạt Quyết định mở phiên họp và triệu tập ông Phú, ông Tuấn tham gia phiên họp nhưng các đương sự đều vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Ông Nguyễn Hùng P1, sinh ngày 22/9/1967. Ông Nguyễn Thành P là em ruột của ông P nộp đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Hùng P1, sinh ngày 22/9/1967, địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh. Tòa án nhân dân Khu vực 10 – Thành phố Hồ Chí Minh thụ lý số 557/2025/TLST-DS ngày 18/6/2025 và Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2025/QĐST- DS ngày 09/9/2025.

Xét thấy các đương sự đã có bản khai đầy đủ, việc các đương sự vắng mặt không ảnh hưởng đến việc giải quyết việc dân sự, do đó quyết định tiến hành mở phiên họp vắng mặt các đương sự theo quy định tại Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

Xét Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 25/4/2025, ông Nguyễn Thành P yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị P2 mất năng lực hành vi dân sự và xác định ông Phú là người giám hộ cho bà Phượng theo quy định pháp luật.

Ông Nguyễn Thành P là em ruột của bà Nguyễn Thị P2. Ông Nguyễn Văn T1, sinh năm 1970 và bà Nguyễn Thị T2, sinh năm 1942 chung sống với nhau có tất cả 04 (bốn) người con gồm: Ông Nguyễn Quốc T, sinh năm 1962 ; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Địa chỉ: Hyogo Ken Himeji Shi Gocho MiNo -864-13 Japan; Ông Nguyễn Hùng P1, sinh năm 1967 ; Địa chỉ : số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Bà Nguyễn Thị P2, sinh năm 1972; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh; Hiện nay đang tại Trung tâm điều dưỡng người bệnh tâm thần thuộc sở y tế Thành phố Hồ Chí Minh; Ông Nguyễn Thành P, sinh năm 1977 ; Địa chỉ: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh. Ngoài ra không còn con chung nào khác. Ông Nguyễn Văn T1 chết vào ngày 09/02/2015 Giấy chứng tử số 12, quyền số 01/2013 do Ủy ban nhân dân Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 09/02/2013. Bà Nguyễn Thị T2 chết vào ngày 07/8/2023 Trích lục khai tử do Ủy ban nhân dân Phường 8, Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày 07/8/2023 số 55/TLKT.

Ngày 27/8/2025, theo yêu cầu của ông Nguyễn Thành P, Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 19/2025/QĐ-TCGD ngày 27/8/2025 về việc Trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh giám định tình trạng tâm thần của bà Nguyễn Thị P2.

Theo Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 6961/KLGD ngày 10/9/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đối với bà Nguyễn Thị P2 có kết quả: “1.1 Về y học: Đương sự bị tâm thần phân liệt thể di chứng, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.51- ICD10). 1.2 Về khả năng nhận

thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Xét yêu cầu của ông Nguyễn Thành P là phù hợp tình trạng sức khỏe của bà Nguyễn Thị P2 và đúng với kết luận giám định pháp y tâm thần của cơ quan chuyên môn. Do vậy, có căn cứ chấp nhận yêu cầu của ông Phú về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị P2 là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự.

Xét đơn đề nghị của ông P không đưa ông Nguyễn Hùng P1, sinh ngày 22/9/1967, địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan tham gia tố tụng trong vụ án. Toà án nhận thấy theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 thì chủ thể có quyền yêu cầu Toà án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự : “Người có quyền, lợi ích liên quan, cơ quan, tổ chức hữu quan có quyền yêu cầu Toà án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự... ” Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 có quy định “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Toà án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần ”. Như vậy việc đưa ông P (người thân thích của bà Phượng) tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc giải quyết này là không cần thiết vì ý kiến trình bày của ông P không ảnh hưởng đến quyết định bà Nguyễn Thị P2 có được Toà án giải quyết việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hay không. Đây là việc dân sự ghi nhận một sự kiện pháp lý, xét thấy quyền, lợi ích hợp pháp của ông P là người thân thích không liên quan đến vụ việc. Mặt khác ông Nguyễn Thành P có đơn yêu cầu Toà án nhân dân Khu vực 10- Thành phố Hồ Chí Minh tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Hùng P1, sinh ngày 22/9/1967, địa chỉ thường trú: số a, đường b, phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh. Do đó Toà án không đưa ông P tham gia với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[3] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 10 – Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên có cơ sở chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thành P phải chịu lệ phí theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015; Nghị quyết 81/2025/UBTVQH15 ngày 27/6/2025 về việc thành lập Toà án nhân dân cấp tỉnh, Toà án nhân dân khu vực, quy định về thẩm quyền phạm vi lãnh thổ của Toà án nhân dân khu vực.

- Căn cứ Điều 22 của Bộ luật dân sự 2015;

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu là ông Nguyễn Thành P.

1. Tuyên bố: Bà Nguyễn Thị P2, sinh năm: 1972; Địa chỉ thường trú: số a, đường b, (Phường 8, phường Hưng Phú, Quận 8 cũ) phường Chánh Hưng, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Thành P phải chịu lệ phí là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí ông Nguyễn Thành P nộp là 300.000 (ba trăm nghìn) đồng theo biên lai thu số 0074153 ngày 12/6/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự Quận 8, Thành phố Hồ Chí Minh. Ông Nguyễn Thành P đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Ông Nguyễn Thành P, ông Nguyễn Quốc T có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết hợp lệ.

Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 10 - Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND TP.HCM;
- VKSND KV10 – TP.HCM;
- THADS TP.HCM;
- UBND phường Chánh Hưng;
- Các đương sự,
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN

Võ Thị Mỹ Tiên